

Куди зникли снігурі?

ГАЛИНА ВИХІВСЬКА

„Побачив снігура, знай – зима біля порога“. Ця народна мудрість підказує нам, що наприкінці осені в лісах, парках, скверах, а іноді і в садах можна побачити надзвичайно гарних та ошатних пташок – снігурів. Їх ні з ким не сплутаєш: яскраві, з чорною шапочкою на голівці, сіро-блакитною спинкою та білим надхвістям. Але головне, що вирізняє їх з-поміж інших птахів, – це рожево-червоні груди.

Але чому ж цієї зими ми не бачили цих красенів? Хто ж їх налякав? Куди вони зникли? Щоб розібратися з цією детективною історією, треба зібрати ґрунтовне досьє на розшукуваного.

Снігур звичайний (євразійський), *Pyrrhula pyrrhula* – птах родини в'юркових, ряду горобцеподібних. Він трохи більший, ніж горобець: масою до 35 г, завдовжки 15-18 см, а розмах крил – до 25 см.

Снігур – рослиноїдна пташка і добирає собі їжу залежно від пори року. Взимку йому особливо до смаку насіння ясена, берези, а на десерт – ягоди горобини.

З настанням весни снігурі зграйками по 7-10 пташок злітають до чагарників терену та глоду поласувати бруньками, а пізніше в розквітливих лісах із задоволенням поїдають вербові та березові сержки. Влітку природа дарує птахам гастрономічне різноманіття: тут і молода зелень щавлю, кропиви, кульбаби, і достиглі лісові ягоди.

Снігурі – турботливі батьки. Своїм пташеняттам вони приносять комах, адже молодому організму для розвитку і росту необхідна білкова їжа. 4-7 маленьких снігурів вилуплюються із блідо-блакитних у буру цятку яєць на 12-14 день від початку насиджування. І таких народжень може бути два на сезон гніздування, який триває з квітня до серпня.

Але цьому передує період залицяння. На початку весни самець у дзьобі приносить самиці... звичайну гілочку, ніби пропонуючи вити гніздо. Якщо самиця гілочку візьме, це означає „так“, і складається шлюбна пара. Серед густих гілок ялини або в недоступних колючих чагарниках терену, ожини чи глоду молода пташина

сім'я завзято будує гніздо. Весь весільно-шлюбний-ясельно-доглядальний період снігурі проводять на своїх „літніх квартирах“, а з настанням зими разом із пташенятами, що підросли, прилітають до нас на „зимові дачі“.

Щодо походження назви птаха є дві версії. Згідно з однією, в основі лежить слово „сніг“, адже прилітаючи, вони сповіщають про прихід зими. Але є гіпотеза, що назва птаха походить від тюркського слова „снігах“, що означає „червоногрудий“.

Ареал снігура – територія всієї Європи (за винятком Середземномор'я) та більша частина Азії (аж до Японських островів). Але і в Україні вони не гості, бо осіло проживають в Карпатах. Снігурі належать до кочових птахів. Вони не люблять спеки, тому навесні і влітку живуть північніше, а ось взимку прилітають в тепліші регіони, тікаючи від надто суворої зими.

Оскільки клімат в Україні потеплішав, і зими стали м'якими, не морозними, снігурі не мають потреби відкочовувати і за-

лишаються на своїх „домашніх“ територіях.

Слідство проведено ретельно і закрито. Ніхто снігурів не ображав, вони й надалі живуть на своїх звиклих територіях у лісах, парках, садах. А ми зможемо помилуватись цими червоногрудими птахами тоді, коли в Україні знову буде сувора зима з тріскучими морозами.

Вихівська Галина Броніславівна,
учитель біології і географії
Шепетівської ЗОШ№ 1, методист
методичного кабінету управління
освіти виконавчого комітету
Шепетівської міської рада,
лауреат I Всеукраїнського
Інтернет-конкурсу
„УЧИТЕЛЬ РОКУ-2016“ за версією
науково-популярного
природничого журналу „КОЛОСОК“

